

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1517010871
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1517010871.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému Z. K. pre zločin prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 27. mája 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného Z. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. júna 2018, sp. zn. 2To/58/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. K. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava I, pozn.) (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 29. marca 2018, sp. zn. 5T/115/2017, uznal obvineného vinným zo zločinu prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 26. júla 2017 v presne nezistenom čase cez hraničný priechod Slovenskej republiky s Maďarskom - Čunovo-Rajka, za sľúbenú finančnú odmenu vo výške 500 eur, umožnil 11 osobám, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky ani osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, nedovolené prekročiť štátnu hranicu, a to takým spôsobom, že tieto osoby naložil 26. júla 2017 v presne nezistenom čase v skorých ranných hodinách na nezistenom mieste v blízkosti hraničného priechodu Rumunskej republiky a Maďarska do osobného motorového vozidla Chrysler Voyager, EČV: W.-XXXXXX, zlatá metalíza, VIN: XCXGYBBRXYUXXXXXX a tieto previezol cez územie Maďarska a následne cez diaľničný hraničný priechod Čunovo - Rajka na územie Slovenskej republiky a ďalej s nimi chcel pokračovať cez Slovenskú republiku na doposiaľ nezistené miesto, aby tieto osoby odovzdal nezistenej osobe, ktorá ich mala previezť cez územie Slovenskej republiky do Rakúskej republiky, pričom 26. júla 2017 v čase o 09:16 hod. sa ho pokúsila hliadka PZ zastaviť a vykonať kontrolu tohto vozidla, nakoľko obvinený porušil predpisy cestnej premávky a ohrozil v jazde vodiča kamiónu za diaľničným hraničným priechodom Čunovo - Rajka, pričom pri zastavovaní vozidla hliadkou PZ, obvinený vyšiel von z vozidla a začal unikať z miesta činu, následne bol hliadkou PZ obmedzený na

osobnej slobode a vo vozidle bolo nájdených 11 osôb, a to: H. R. P., nar. X. E. XXXX, št. príslušnosť Irak (muž), E. A. P., nar. X. O. XXXX, št. príslušnosť Irak (žena), C. H. R., nar. XX. C. XXXX, št. príslušnosť Irak (muž), A. H. R., nar. XX. C. XXXX, št. príslušnosť Irak (žena), G. H. R., nar. X. O. XXXX, št. príslušnosť Irak (žena), K. H. R., nar. X. E. XXXX, št. príslušnosť Irak (muž), R. H. R., nar. X. E. XXXX, št. príslušnosť Irak (muž), R. F. H., nar. XX. O. XXXX, št. príslušnosť Irak (muž), C. H. X., nar. XX. R. XXXX, št. príslušnosť Irak (muž), L. C. C., nar. XX. O. XXXX, št. príslušnosť Sýria (muž), Q. R. R., nar. XX. O. XXXX, št. príslušnosť Pakistan (muž).

Za to mu okresný súd uložil podľa § 355 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia veci mobilného telefónu značky ZTE s dotykovým displejom striebornej farby, pripojený k spisu; podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát. Súčasne okresný súd podľa § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona uložil zhabanie veci motorového vozidla Chrysler Voyager ECV:W. zlatá metalíza, VIN: XCXGYBBRXYUXXXXXX nachádzajúceho sa v garážach Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vo Vajnorochoch; podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona vlastníkom zhabanej veci sa stal štát.

Uznaniu viny predchádzalo vyhlásenie obvineného, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe a postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijatie tohto vyhlásenia (zápisnica o hlavnom pojednávaní z 29. marca 2018, č. l. 565 - 566).

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením zo 7. júna 2018, sp. zn. 2To/58/2018, zamietol podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku ako odvolanie podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 15. júna 2018 a jeho obhajkyňi 18. júna 2018, ako vyplýva zo spisového materiálu, podal obvinený 27. apríla 2020 dovolanie, ktoré sa okresnému súdu nepodarilo dohľadať, 11. januára 2022 bola okresnému súdu doručená žiadosť o ustanovenie obhajcu (obhajkyňa ustanovená 12. apríla 2022, č. l. 632) ako aj doplnenie dovolania (č. l. 628 - 631). Z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. júna 2023, IV. ÚS 20/2023 (č. l. 665 - 672), vyplýva, že postupom okresného súdu (poznamenaného nečinnosťou, resp. nesprávnou činnosťou pri predkladaní veci obvineného dovolaciemu súdu) došlo k porušeniu základného práva obvineného na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a právo na prejednanie záležitosti s potrebou zabezpečenia podania nového dovolania ustanoveným obhajcom, ktoré nemožno považovať za oneskorene podané. Obvinený prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne podal 12. júla 2023 dovolanie (č. l. 676 - 678) a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. l) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že listom doručeným okresnému súdu 13. apríla 2018 podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu pričom podané odvolanie odôvodnil primárne nesprávnou kvalifikáciou skutku, ktorého spáchanie čo do skutkových okolností nepoprel a zo samotného označenia podania („Odvolanie voči rozsudku okresného súdu Bratislava 5 zo dňa 29.3.2018 za zločin prevádzkačstva“) vyplýva, že toto bolo podané proti rozsudku ako celku, a to bez ohľadu na skutočnosť, že jeho následná argumentácia v odôvodnení tohto odvolania smerovala len k námietke nesprávnosti použitej právnej kvalifikácie. Obvinený poznamenal, že krajský súd uznesením prijatým na neverejnom zasadnutí 7. júna 2018, sp. zn. 2To/58/2018, zamietol uvedené odvolanie z dôvodu podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, čo odôvodnil tak, že odvolanie bolo podané výlučne čo do výroku o vine, pričom výrok o vine nie je možné preskúmať z dôvodu, že tento bol vydaný na základe jeho vyhlásenia na hlavnom pojednávaní. Z uvedeného dôvodu preto krajský súd rozhodoval na neverejnom zasadnutí a inými výrokmi sa v rámci odvolacieho konania ani nezaoberal. Obvinený podotkol, že zo znenia ním podaného odvolania jednoznačne vyplýva, že toto podal proti rozsudku okresného súdu ako celku, pričom odôvodnenie smeroval predovšetkým proti výroku o vine, v časti právnej kvalifikácie, keďže túto namietal už na samotnom hlavnom pojednávaní, aj v rámci jeho

záverečnej reči. Skutočnosť, že súdu nepredložil iné argumenty k nesprávnosti výšky uloženého trestu nie je podľa neho dôvodom túto okolnosť opomínať, predovšetkým s ohľadom na to, že z úvodu jeho odvolania vyplýva, že je podané proti rozsudku ako takému. Navyiac poukázal na § 317 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa názoru obvineného mal odvolací súd teda aj zákonnú povinnosť preskúmať aj výrok o uloženom treste a jeho odôvodnenosť. Ďalej poukázal aj na § 311 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a uviedol, že kvalifikované odôvodnenie sa vyžaduje výlučne od prokurátora, obhajcu a splnomocnenca, v prípade odvolania samotným obvineným sú nároky na písomné odvolanie podstatne miernejšie. Podotkol, že aj v prípade potreby kvalifikovaného odôvodnenia má súd povinnosť vyzvať príslušné osoby (prokurátora, obhajcu či splnomocnenca), aby podané odvolanie doplnili tak, aby spĺňalo prísnejšie podmienky stanovené v § 311 ods. 2 Trestného poriadku. V tomto prípade sa podľa obvineného krajský súd obmedzil výlučne na preskúmanie argumentov ním uvedených bez ďalšieho skúmania, či odvolanie nesmeruje aj proti iným výrokom, voči ktorým odvolanie prípustné je (teda voči všetkým výrokom, ktoré majú podklad vo výroku o vine). Ním podané odvolanie smerovalo voči rozsudku ako takému, pričom skutočnosť, že svoju argumentáciu zameriaval výlučne na ním vybrané problémy napadnutého rozsudku okresného súdu podľa neho neznamena, že odvolací súd nemá povinnosť preskúmať aj tieto výroky. Dodal, že výroky o treste a relevancia a zákonnosť uplatnených ustanovení upravujúcich ukladanie trestov teda zostala nepreskúmaná odvolacím súdom. Podľa obvineného tým, že odvolací súd prieskum výrokov, ktoré majú svoj podklad vo výroku o vine nevykonával (doslova odignoroval), v nadväznosti na čo rozhodol len na verejnom zasadnutí, na čo však (s ohľadom na vyššie uvedené argumentáciu) neboli splnené podmienky. Obvinený konštatoval, že takýmto postupom odvolací súd porušil jeho právo na obhajobu, a to zásadným spôsobom.

Dovoláním napadnuté uznesenie krajského súdu nie je tým pádom podľa obvineného dostatočne odôvodnené, keďže úplne absentuje odôvodnenosť výrokov nadväzujúcich na výrok o vine (a to predovšetkým výroku o treste), pričom nápravu tohto porušenia je možné vykonať jedine zrušením uznesenia o zamietnutí odvolania a opätovným preskúmaním celého rozsudku okresného súdu odvolacím súdom tak, ako bol napadnutý ním podaným dovolaním, ale aj ako vyplýva odvolaciemu súdu zákonná povinnosť z ustanovenia § 317 ods. 2 Trestného poriadku.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku napadnuté uznesenie krajského súdu.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení vo vzťahu k vyššie uvedeným dovolacím námietkam obvineného uviedol, že sú v plnom rozsahu nedôvodné. Pokračoval, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 29. marca 2018 vyplýva, že obvinený (za prítomnosti obhajcu), urobil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré okresný súd uznesením podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku prijal a zároveň rozhodol, že dokazovanie v rozsahu priznanej viny nevykoná. Platí pritom, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním [okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Ďalej prokurátor poznamenal, že aj napriek nemožnosti podať odvolanie voči výroku okresného súdu o vine obvineného, tento podal voči predmetnému výroku odvolanie, ktoré bolo súdu doručené 13. apríla 2018. Z predmetného odvolania je totiž jednoznačne a bez pochybnosti podľa prokurátora zrejmé, že obvinený ním napáda výlučne predmetný výrok (konkrétne právnu kvalifikáciu skutku). Na základe uvedeného odvolací súd podľa názoru prokurátora správne uznesením rozhodol, že odvolanie obvineného zamietla podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, a to konkrétne z dôvodu jeho neprípustnosti (s poukazom na prijaté vyhlásenie okresného súdu o vine obvineného). Dodal, že v odôvodnení daného rozhodnutia pritom odvolací súd pomerne podrobne obvinenému vysvetlil, z akých dôvodov zamietol jeho odvolanie. Vo vzťahu k podanému odvolaniu pritom platí, že obvinený na celkovo troch stranách odvolania, kde sa výlučne venuje otázke viny za daný skutok (a jeho právnej kvalifikácie) a kde podrobným spôsobom rozoberá použitie konkrétneho kvalifikačného pojmu v danej trestnej veci (závažnejší spôsob konania), v žiadnom prípade nenapáda výrok o treste prvostupňového súdu (ktorý ani dokonca len nespomenul). Navyše, obvinený bol v čase podania odvolania zastúpený obhajcom (teda kvalifikovanou osobou), pričom aj napriek tomu nedošlo zo strany obhajoby k podaniu odvolania aj voči

výroku o treste, resp. aspoň k doplňujúcemu odvolaciemu podaniu v tomto smere. Z toho dôvodu možno podľa prokurátora hodnotiť neskôr podané dovolanie obvineného ako evidentne účelové, ktoré obvinený zakladá na spätnom výklade svojich predchádzajúcich podaní s cieľom priznať im iný obsah, aký mali v čase ich podania.

V neposlednom rade prokurátor uviedol, že § 317 ods. 2 Trestného poriadku, na ktorý obvinený poukázal vo svojom dovolaní, v tomto prípade nebolo možné zo strany odvolacieho súdu aplikovať, nakoľko predmetné ustanovenie možno celkom zrejme použiť výlučne v prípade meritórneho prejednávania odvolania (t. j. pri preskúmaní výrokov rozsudku prvostupňového súdu). Ak z dôvodov podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku nemožno meritórne prejsť odvolanie (pre neprípustnosť, oneskorenosť a pod.), ktoré v tomto prípade smerovalo proti výroku o vine, tak logicky nemožno prejsť ani ďalšie výroky majúce vo výroku o vine svoj podklad. Preto ak napríklad bolo voči výroku o vine podané odvolanie po lehote na jeho podanie alebo bolo podané neoprávnenou osobou, tak nie je možné preskúmať ani ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Naopak v takom prípade je potrebné postupovať v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku a odvolanie zamietnuť (tak ako to správne urobil v tejto veci aj krajský súd).

S poukazom na vyššie uvedené prokurátor navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd, ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. l) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012). Povedané

inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z vyššie citovaného § 257 ods. 5 Trestného poriadku pritom vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie, avšak iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v predmetnom ustanovení nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (obvinený a generálny prokurátor sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa) (primerane uznesenie najvyššieho súdu z 10. decembra 2019, sp. zn. 4 Tdo 47/2019). Pri riešení otázky okruhu oprávnených osôb je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä § 369 ods. 2 písm. b) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý napáda dovolaním, podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade opravného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným.

V tejto súvislosti najvyšší súd ďalej uvádza, že ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval

skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 53/2021-II).

Z predloženého spisového materiálu vzťahujúceho sa k predmetnej veci vyplýva, že obvinený sa osobne zúčastnil hlavného pojednávania konaného 29. marca 2018 (ako aj jeho obhajca) (č. l. 565), obvinený (po riadnom poučení v zmysle § 257 Trestného poriadku) urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré po kladnom zodpovedaní otázok uvedených v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku okresný súd prijal (č. l. 566). Vo vzťahu k výroku o vine tak obvinený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania, ani dovolania; v tomto prípade jedinou oprávnenou osobou na podanie dovolania je minister spravodlivosti, aj to len s možnosťou uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017).

Možno zhrnúť, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný po tom, ako súd prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, je síce podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prípustné, tak ako to zákonodarcia explicitne predpokladá v § 257 ods. 5 Trestného poriadku, avšak na podanie takéhoto dovolania je oprávnený výlučne minister spravodlivosti v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku a to len na podnet oprávneného subjektu a len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zoberal na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania.

V rámci predmetného dovolacieho dôvodu obvinený namietal, že ním podané odvolanie smerovalo proti rozsudku okresného súdu ako celku, odvolací súd mal podľa dovolateľa povinnosť preskúmať aj iné výroky, proti ktorým je odvolanie prípustné, aj keď odvolanie podľa obsahu smerovalo len proti výroku o vine, a nie na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietnuť, nakoľko bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe.

V predmetnom ustanovení je primárne upravené právo strán sa v konaní pred súdom domáhať preskúmania prvostupňového rozsudku v odvolacom konaní súdom druhého stupňa. Avšak právo obžalovaného napadnúť odvolaním jednotlivé výroky je obmedzené, nakoľko obžalovaný nemôže napadnúť výrok o uznaní viny, ak súd predtým prijal jeho vyhlásenie o tom, že je vinný alebo že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe (v zásade však nemožno uprieť právo obžalovaného napadnúť procesný postup súdu, ktorý predchádzal rozhodnutiu súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného). V takomto prípade môže obžalovaný právne účinne podať odvolanie iba do výrokov, ktoré nadväzujú na tento výrok o vine teda proti výroku o treste, náhrade škody či uloženom ochrannom opatrení.

Podľa § 311 ods. 1 Trestného poriadku v písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. V zmysle odseku 2 odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytykajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Predmetné ustanovenie v odseku 1 je nutné chápať ako návod pre oprávnené osoby v tom smere, aby v

podanom odvolaní uviedli, ktoré konkrétne výroky napadnutého rozsudku namietajú, resp. či namietajú aj konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku. Odsek 2 navyše pre tzv. kvalifikované osoby (prokurátor, obhajca, splnomocnenec) zavádza povinnosť, aby odvolanie, ktoré podávajú, bolo zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, ktoré skutkové, právne alebo procesné chyby vytýkajú. Teda odvolanie podávané týmito osobami musí okrem formálnych náležitostí podľa odseku 1 obsahovať aj náležitosti materiálne.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Prípady uvedené v § 316 ods. 1 Trestného poriadku majú spoločné to, že odvolací súd nie je oprávnený preskúmať napadnutý rozsudok a ani konanie, ktoré mu predchádzalo, a odvolanie musí zamietnuť z formálnych dôvodov. Musí tak urobiť aj vtedy, ak vidí vady napadnutého rozsudku či konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a nemôže sa týmito vadami vôbec zaoberať či na ne v zamietajúcom uznesení poukazovať. Z povahy veci vyplýva, že odvolací súd primárne skúma prípustnosť odvolania a oprávnenosť osoby na podanie.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V zmysle odseku 2 ak bolo podané odvolanie v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného, a odvolací súd tento výrok nezrušuje, preskúma v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste a ďalších výrokov, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Z hľadiska prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu § 317 Trestného poriadku zavádza tzv. obmedzený revízný princíp, ktorý znamená, že odvolací súd zásadne preskúma iba tie výroky napadnutého rozsudku a konania, ktoré im predchádzalo, ktoré boli napadnuté odvolaním oprávnenou osobou. Povedané inými slovami, obmedzenosť rozsahu prieskumnej povinnosti nadriadeného orgánu sa pritom týka ako okruhu preskúmaných výrokov, tak aj chýb, na ktoré je nadriadený orgán povinný prihliadnuť len na základe obsahu opravného prostriedku. Hranice prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu sú tu určené samotným odvolateľom, a to po stránke kvantitatívnej (početnosť preskúmaných výrokov) a kvalitatívnej (prihliadne na chyby vytýkané v odvolaní). Odvolací súd teda nepreskúma tie výroky rozsudku, ktoré nikto nenapadol. Výnimku tu tvoria vady, ktoré by odôvodňovali podanie mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania, na takéto vady musí odvolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak by neboli odvolaním namietané. Pokiaľ ide o prieskumnú kompetenciu odvolacieho súdu pri obmedzenom revíznom princípe, je založená na tom, že odvolací súd preskúma iba napadnuté výroky, ak sú oddeliteľné od ostatných. Odsekom 2 je obmedzený revízný princíp rozšírený v prospech obžalovaného o povinnosť preskúmať aj výroky rozsudku, ktoré odvolaním napadnuté neboli, avšak majú vo výroku o vine svoj podklad (výrok o treste, výrok o náhrade škody, výrok o ochrannom opatrení).

Možno doplniť, že odvolanie sa vždy posudzuje podľa jeho obsahu a nie podľa jeho formálneho označenia, pričom právne účinne ho možno podať iba niektorým zo spôsobov uvedených v § 62 ods. 1 Trestného poriadku. Z písomne podaného odvolania obvineného je podľa krajského súdu zrejmé, že toto smeruje výhradne proti výroku o vine, keďže namieta právnu kvalifikáciu uvedenú v odseku 3 § 355 Trestného zákona, teda odvolanie obvineného smerovalo proti výroku o vine.

Poukazujúc na judikaturu najvyššieho súdu (rozhodnutie zverejnené v Zbierke pod č. 9/2011) je potrebné uviesť, že pokiaľ oprávnená osoba uplatňuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku spočívajúci v tom, že odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku (bez meritórneho preskúmania veci), hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, nie je možné

dovolenie zároveň opierať o akýkoľvek iný dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Domáhať sa vyslovenia porušenia zákona z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku a zároveň zrušenie napadnutého rozhodnutia totiž znamená žiadať o pokračovanie v trestnom stíhaní v štádiu odvolacieho konania, a to s uplatnením prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu podľa § 317 Trestného poriadku.

Zistenie odvolacieho súdu, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku bol naplnený, má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia vydaného podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku a vrátenie veci odvolaciemu súdu. Tým vzniká stav neskončeného trestného stíhania. Z tohto dôvodu je vylúčené, aby najvyšší súd ako súd dovolací mohol vec posudzovať ďalej z akýchkoľvek iných hľadísk, ktoré by inak mohli zakladať jednotlivé dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, resp. tiež podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku.

Konštrukcia odvolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku obsahuje nepriamo v sebe aj tvrdenie o splnení podmienky dovolania podľa prvej vety § 372 Trestného poriadku. Preto ak dovolací súd zistí, že uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku nie je splnený, znamená toto zistenie zároveň aj to, že oprávnenými osobami, vyjmúc ministra spravodlivosti, neboli splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Pokiaľ dovolací súd zistí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku nie je splnený, teda že pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku boli splnené tam uvedené dôvody a z tohto dôvodu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmieta, opätovne je vylúčená možnosť na dovolanie generálneho prokurátora, obvineného a oprávnených osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku zaoberať sa akýmkoľvek iným dovolacím dôvodom.

Záverom možno zhrnúť, že v posudzovanej veci sa obvinený nemohol domáhať preskúmania odvolacím súdom správnosti právnej kvalifikácie skutku, ktorého spáchanie čo do skutkových okolností nepoprel, nakoľko obžalovaný nemôže napadnúť výrok o uznaní viny, ak súd predtým prijal jeho vyhlásenie o tom, že je vinný alebo že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Pokiaľ ide o tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd mal preskúmať aj iné ním v odvolaní nenapadnuté výroky, vyhovením takému návrhu, by došlo k prekročeniu obmedzeného rozsahu prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu. K uvedenému dovolací súd dodáva, že odvolací súd prv, než pristúpi k meritórnemu preskúmvaniu výrokov rozsudku súdu prvého stupňa napadnutých odvolaním, skúma prípustnosť odvolania a oprávnenosť osoby na podanie. Povedané inými slovami, odvolací súd v prvom rade z obsahu spisu zisťuje, či meritórnemu prejednávaniu odvolania nebránia skutočnosti uvedené v § 316 ods. 1 Trestného poriadku. V posudzovanej veci išlo o takýto prípad, nakoľko odvolanie obvineného bolo podané proti výroku, proti ktorému v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku odvolanie nie je prípustné, a teda ani prípadné ďalšie preskúmvanie ostatných výrokov, ktoré majú podklad vo výroku o vine nebolo prípustné.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a úvah preto Najvyšší súd Slovenskej republiky bez preskúmania veci pre nesplnenie dovolacích dôvodov dovolanie obvineného Z. K. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.